

Sygn. akt VI U 4208/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: S. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 14 sierpnia 2012 r., znak: (...)

w sprawie: S. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę socjalną

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. M. prawo do renty socjalnej od dnia 1 czerwca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
- 3) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu S. M. prawa do renty socjalnej na dalszy okres, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS ubezpieczony nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony, nie zgadzając się z opinią komisji lekarskiej ZUS, wskazując, iż wydana decyzja jest dla niego krzywdząca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczony S. M. (urodzona w dniu (...)), uprawniony był do renty socjalnej od dnia 1.11.2009 r. do dnia 31.05.2012r. (okres pobierania renty był dwukrotnie przedłużany przez organ rentowy, w oparciu o orzeczenie lekarza orzecznika.) Przedłużając okres pobierania renty za drugim razem, organ rentowy oparł się o orzeczenie Lekarza Orzecznika z dnia 10.05.2011 r., powołując się na wyniki badań rentgenowskich oraz opinię lekarską z dnia 10.05.2011 r. w której przywołano jako wynik badania wpływający na treść opinii – wynik Rtg stawu barkowego lewego który wykazywał staw rzekomy kości ramiennej.

W dniu 22.06. 2012 roku. ubezpieczony złożył do organu rentowego wnioski o przyznanie renty socjalnej na dalszy okres.

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika z dnia 17.07.2012 r. ubezpieczony został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31.08.2013 r. Główny Lekarz Orzecznik zgłosił zarzut wadliwości orzeczenia i sprawa została skierowana do rozpatrzenia przez Komisję Lekarską. W opinii lekarskiej z dnia 9.08.2012 r. stwierdzono, że badany nie przedstawił dokumentacji Rtg.

W efekcie Komisja Lekarska orzeczenie z dnia 9.08.2012 r. uznała, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

okoliczności bezsporne

Dowód: orzeczenia lekarskie w aktach ZUS

W celu zweryfikowania ustaleń dokonanych przez organ rentowy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy o specjalnościach: ortopedy i medycyny pracy.

W opinii z dnia 26.11. 2012 roku biegli lekarze sądowi na podstawie badania przedmiotowego, badania materiału w aktach sprawy i wyników badań ubezpieczonego stwierdzili u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- niedowład lewej ręki - pourazowy z brakiem wyprostów, ograniczający

funkcję.

- blizny pourazowe lewego kolana i podudzia ograniczające sprawność.

We wnioskach opinii biegli stwierdzili, że uważają badanego za częściowo niezdolnego do pracy zarobkowej na okres 3 lat w związku z wypadkiem w 2009r. Częściowa niezdolność do pracy spowodowana jest pourazowym niedowładem ręki lewej.

dowód: opinia biegłych sądowych k.14-15 akt

Po zapoznaniu się przez ubezpieczonego z opinią biegłych stwierdził on, że zgadza się z nią a na rozprawie przed Sądem ubezpieczony stwierdził, że nie podziela wniosków opinii bo nadal jest całkowicie niezdolny do pracy i podniósł, że biegli nie zapoznali się z dokumentacją, którą przedłożył na badaniu, ograniczając się do badań organoleptycznych.

Sąd dopuścił dowód z drugiego zespołu biegłych, którzy w swojej opinii stwierdzili początkowo, że stan zdrowia ubezpieczonego nie upośledza sprawności organizmu w stopniu który powodowałby nadal całkowitą niezdolność do pracy i stwierdzili klinicznie cechy zrostu kości ramiennej co stanowiło, zdaniem biegłych, poprawę stanu zdrowia ubezpieczonego. Biegli podzielili orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS.

dowód: opinia biegłych sądowych k.45-46 akt

Ubezpieczony wniósł zastrzeżenia do opinii biegłych i podniósł, że nie skierowano go na badanie Rtg i dlatego wykonał je 21.11.2013 r. we własnym zakresie. Z opisu tego zdjęcia wynika, że zrost kości jest częściowy a całkowity zrost kości

nie jest możliwy, bo kości zostały zespolone śrubami i metalowymi prętami, co uniemożliwia ich zrost. Ubezpieczony przedłożył zdjęcie Rtg wraz z opisem (k.65 i 66).

W opinii uzupełniającej wydanej na zlecenie Sądu biegli podtrzymali swoją opinię i wskazali, że w ocenie upośledzenia funkcji układu ruchu w kontekście zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji decyduje badanie kliniczne. W tym badaniu biegły ortopeda stwierdził kliniczne cechy zrostu kości ramiennej, które są zgodne z opisem radiologicznym z dnia 21.11.2013 r.

Biegli wskazali, że porzucali na opisie zdjęcia bo niewskazane jest obecnie przetwarzanie badań radiologicznych nagranych na płytach, z uwagi na możliwość popełnienia błędu w odczycie w innym programie niż w macierzystym radiologa, który zdjęcie wykonał. Wobec powyższego od czasu wdrożenia nowej technologii radiologicznej biegli opierają się wyłącznie na opisie radiogramu przez radiologa placówki wykonującej badanie.

dowód: opinia biegłych sądowych k.74 akt

W kolejnych zastrzeżeniach do tej opinii ubezpieczony podniósł, że biegli nie ocenili stanu jego zdrowia w aspekcie kwalifikacji ubezpieczonego posiadającego zawód mechanika samochodowego a ponadto wskazał, że doznał on porażenia nerwu ramiennego, które jest nieodwracalne i dodatkowo podał, że orzeczeniem (...) Zespołu (...)z dnia 27.07.2013 r. orzeczono wobec niego znaczny stopień niepełnosprawności i stwierdzono, że wymaga on stałej lub długotrwałej pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji (orzeczenie k.61).

W opinii uzupełniającej z dnia 25.02.2014 r. wydanej na zlecenie Sądu biegli podtrzymali swoją opinię i wskazali, że zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji ocenili na podstawie badania klinicznego zakresu ruchu.

Biegli powołali się na to, że orzekany sam potwierdza zdolność do pracy prowadząc własną działalność gospodarczą od sierpnia 2012 r. w zawodzie hydraulika, a więc przekwalifikował się, nabywając tym samym nowych kwalifikacji.

Wobec powyższego biegli stwierdzili, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy i pewne prace fizyczne w ramach swoich kwalifikacji może wykonywać.

dowód: opinia biegłych sądowych k.96 akt

Wobec zastrzeżeń ubezpieczonego, który zakwestionował stwierdzenie biegłych, że cechy zrostu kości ramiennej potwierdzili na podstawie badania klinicznego oraz powoływania się przez niego na posiadany znaczny stopień niepełnosprawności Sąd zlecił biegłym wypowiedzenie się czy rozpoczynający się proces zrostu kości stanowi o tak istotnej poprawie stanu zdrowia, że umożliwia on wykonywanie pracy ubezpieczonego w zawodzie mechanika samochodowego. Biegli wniesli o poszerzenie składu zespołu o biegłego neurologa.

Ubezpieczony dołączył do akt sprawy zdjęcie Rtg z dnia 21.07.2014 r.

Biegły z dziedziny neurologii oceniając stan zdrowia ubezpieczonego i dokumentację lekarską oraz zdjęcia przedłożone przez ubezpieczonego stwierdził w opinii z dnia 9.09.2014 r. u ubezpieczonego uszkodzenie nerwu promieniowego i nerwu pośrodkowego lewego a na podstawie zdjęcia rtg kości ramiennej lewej z dnia 21.07.2014 r. - złamanie drutu stabilizującego. Biegła wskazała, że stan zdrowia ubezpieczonego od ostatniego badania nie uległ poprawie z punktu widzenia neurologicznego, deficyt neurologiczny należy traktować jako trwały ale stwierdził, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy bowiem ręka dominująca-prawa jest w pełni sprawna i ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy.

dowód: opinia biegłego sądowego k.122-124 akt

W opinii z dnia 16.12.2014 r. biegli podtrzymali wnioski opinii z dnia 24.10.2013 r. i stwierdzili ponownie, że badany nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Biegli uzasadnili swoje stanowisko faktem, że stan obwodowego układu nerwowego ubezpieczonego uległ utrwaleniu, to stwierdzili kliniczne cechy zrostu kości ramiennej lewej i zakres ruchu zarówno w badaniu ortopedycznym jak i neurologicznym nie upośledza sprawności organizmu w stopniu, który by powodował całkowitą niezdolność do pracy.

Biegli powołali się na to, że osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub całkowitą niezdolnością do pracy może pracować, ale na stanowisku odpowiednio przystosowanym do rodzaju schorzeń w opiniowanym przez lekarza medycyny pracy, z którym pracodawca ma zawartą umowę na świadczenia czynności profilaktyczno-orzecznich oraz na fakt, że ubezpieczony od 08.2012 r. prowadzi własną działalność gospodarczą w zawodzie hydraulika i od tego czasu nie obserwujemy pogorszenia w stanie zdrowia, a więc zakres czynności (jaki powód sam sobie ustanowił) w ramach tej działalności jest adekwatny do stanu zdrowia.

dowód: opinia biegłych sądowych k.128 akt

W zaświadczeniu z dnia 8.12.2014 r., złożonym przez ubezpieczonego, lekarz ortopeda leczący ubezpieczonego wskazał, że u ubezpieczonego nie ma cech zrostu kości ramiennej, istnieje ryzyko wznowy stanu zapalnego i kolejnego zabiegu operacyjnego oraz zabiegu rekonstrukcji w obrębie uszkodzonej ręki.

dowód: zaświadczenie k.159 akt

Wobec wniosków ubezpieczonego Sad dopuścił dowód z ustnych wyjaśnień opinii wydanej przez biegłych. Biegli S. F. podtrzymał w całości złożoną przez siebie opinię wraz z opiniami uzupełniającymi i dodatkowo wyjaśnił, że wnioski opinii są właściwe i nie jest w stanie wyjaśnić dlaczego ubezpieczony otrzymał znaczny stopień niepełnosprawności. Porównując wynik badania Rtg z dnia 21.07.2014 r. z obrazem radiologicznym z dnia 27.03.2015 r. biegły stwierdził pogorszenie się stanu miejscowego w obrazie radiologicznym i stabilizującego i ewidentne wytworzenie stawu rzekomego co zmienia całkowicie opinię w porównaniu ze stanem poprzednim. Biegły stwierdził więc, że obecnie powód jest całkowicie niezdolny do pracy na okres dwóch lat. Ten czas powinien być przeznaczony na poddanie się zabiegowi operacyjnemu w celu uzyskania zrostu kości ramiennej i uzyskanie sprawności pozwalającej do powrotu do pracy. Biegły wskazał, że już w momencie opisu zdjęcia z dnia 21.07.2014 r. akt istniało osłabienie miejsca urazu. Biegły zobowiązał się do powtórnej analizy całej dokumentacji lekarskiej a szczególnie zdjęć Rtg i wydania nowej opinii.

Ubezpieczony złożył wszystkie posiadane zdjęcia Rtg i dokumentacje medyczna związaną z leczeniem.

Dowód: dokumentacja koperta k. 203

W opinii z dnia 22.04.2015 r. biegli dokonując oceny przedłożonej dokumentacji wskazali, że w :

- 1.Rtg kości ramiennej lewej 28.09.2009 r. - brak styku odłamów kostnych i brak zrostu złamanej kości ramiennej lewej.
- 2.Rtg kości ramiennej lewej 19.07.2010 r. - brak styku odłamów, brak zrostu złamanej kości ramiennej lewej.
- 3.Rtg kości ramiennej lewej 21.11.2013r. - brak zrostu kości ramiennej, gwoździe zespalający cały.
4. Rtg 21.07.2014 r. - złamanie kości ramiennej lewej ze złamaniem gwoździa śródszpikowego.
5. Rtg 27.03.2015 r. - staw rzekomy kości ramiennej, złamanie gwoździa śródszpikowego.

Biegli zmienili więc swoje dotychczasowe stanowisko i stwierdzili, iż stan zdrowia ubezpieczonego upośledza sprawność organizmu w stopniu powodującym nadal okresową całkowitą niezdolność do pracy od daty ustania

poprzednich świadczeń do 12.2016 r. (z uwagi na stan po urazie kości ramiennej lewej z uszkodzeniem nerwu promieniowego).

W piśmie z dnia 20.05.2015 r. organ rentowy wniósł o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy organowi rentowemu ze względu na zaistnienie w sprawie nowej okoliczności w rozumieniu art.477¹⁴§ 4 k.p.c. w postaci złamania gwoźdźcia stabilizującego potwierdzone badaniem z dnia 21.07.2014r. z wytworzeniem stawu rzekomego.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy podkreślić w pierwszym rzędzie trzeba, że oceny stanu zdrowia ubezpieczonego dokonał I zespół biegłych jedynie na podstawie badania klinicznego i dokumentacji lekarskiej istniejącej do dnia badania. W składzie biegłych nie było też lekarza neurologa, co powodowało, że wnioski opinii były niepełne i nie opierały się na rzetelnej ocenie wyników badań, którą można było przeprowadzić jedynie analizując konkretne zdjęcia Rtg a nie ich opisy. Dlatego opinia I zespołu biegłych nie mogła stać się podstawą wyrokowania.

W składzie drugiego zespołu biegłych, który w pierwszej opinii nie uznał całkowitej niezdolności ubezpieczonego do pracy ale spowodowane to było również początkowym poprzestaniem jedynie na opisach zdjęć Rtg, był już neurolog, który potwierdził brak poprawy stanu zdrowia ubezpieczonego i stały deficyt neurologiczny. Ocena biegłego iż ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy była więc niespójna z rozpoznaniem wskazanym w jego opinii. Podkreślić trzeba, że dopiero po zapoznaniu się biegłych z dokumentacją źródłową w postaci zdjęć Rtg z całego okresu choroby biegli wskazali, iż począwszy od 28.09.2009 r. brak było styku odłamów kostnych i brak cech zrostu złamanej kości ramiennej lewej. Takie wnioski nasuwała też analiza zdjęć z dnia 19.07.2010 r. i z dnia 21.11.2013r., które wykazało, iż w dacie wykonania tego badania gwoźdź zespalający był cały. Złamanie kości ramiennej i gwoźdźcia śródspikowego zarejestrowało dopiero zdjęcie z dnia 27.07.2014 r. Biegli dokonali więc zmiany wniosków opinii, stwierdzając, że stan zdrowia ubezpieczonego z uwagi na stan po urazie kości ramiennej lewej z uszkodzeniem nerwu promieniowego upośledza w dalszym ciągu sprawność organizmu w stopniu powodującym nadal całkowitą niezdolność do pracy ubezpieczonego. Opinia ta, zdaniem Sądu jest dopiero miarodajna dla oceny stanu zdrowia ubezpieczonego.

Dokonał jej zespół doświadczonych specjalistów, z dziedzin medycyny odpowiadających schorzeniom ubezpieczonego. Orzeczenie biegłych zostało prawidłowo uzasadnione (art.285 k.p.c.) a wnioski w nim zawarte nie nasuwają wątpliwości co do ich trafności. Biegli w sposób stanowczy odnieśli się do stwierdzonego u ubezpieczonego schorzenia i jego wpływu na stan czynnościowy organizmu. W opinii podkreślono, że przyczyną niezdolności do pracy ubezpieczonego jest schorzenie układu ruchu, w którym nie nastąpiła, w porównaniu do poprzedniego okresu, żadna poprawa. Dokładny opis schorzenia zawarty w orzeczeniu z dnia 22.04.2015 r. nie pozostawia wątpliwości, co do stanu zdrowia ubezpieczonego. Potwierdzeniem stanowiska biegłych jest także orzeczenie Lekarza Orzecznika a z dnia 17.07.2012 r. którym ubezpieczony został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31.08.2013 r. oraz orzeczenie (...) Zespołu (...) z dnia 29.07.2013 r. którym orzeczono wobec ubezpieczonego znaczny stopień niepełnosprawności ze wskazaniami stałej lub długotrwałej pomocy innych osób z uwagi na znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Sąd podzielił więc stanowisko biegłych sądowych zaprezentowane w opinii II zespołu z dnia 22.04.2015 r.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioszek organu rentowego o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania na skutek zaistnienia w sprawie nowej okoliczności nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego organu rentowego o konieczności zastosowania w przedmiotowej sprawie przepisu art. 477¹⁴ §4 k.p.c. Zgodnie z jego treścią: w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub orzeczenie komisji lekarskiej ZUS i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka, co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W takim wypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

W niniejszej sprawie stan zdrowia ubezpieczonego w okresie do 31.05.2012 r. i po tej dacie (szczególnie w dacie wydania zaskarżonej decyzji) nie uległ zmianie. Stwierdził to także lekarz orzecznik ZUS w opinii z dnia 10.05.2011 r. powołując się na zdjęcie Rtg stawu barkowego lewego z dnia 26.12.2010 r. wykazujące staw rzekomy kości ramiennej (orzeczenie k. 27 akt rentowych). Orzeczenie to, znane organowi rentowemu, stało się podstawą orzeczenia renty socjalnej na dalszy okres t.j. do dnia 31.05.2012r. decyzją z dnia 26.05.2011r. Jak wynika z prawidłowo dokonanej analizy zdjęć rentgenowskich dokonanej przez biegłych II zespołu, stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ żadnej poprawie, bowiem nie doszło do nawet początkowego zrostu kości ramiennej (taki błędny wniosek wyciągnął specjalista opisujący zdjęcie z dnia 21.11.2013 r.). Stan zdrowia ubezpieczonego po 31.05.2012 r. był niezmienny i uzasadniał w świetle opinii biegłych II zespołu orzeczenie całkowitej niezdolności do pracy. Fakt, że w późniejszym okresie doszło do złamania drutu śródszpikowego, co wykazało zdjęcie wykonane w dniu 21.07.2014 r., nie ma żadnego znaczenia dla oceny zasadności odwołania ubezpieczonego od decyzji z dnia 14.08.2012r.. Sąd ocenia bowiem prawidłowość decyzji z daty jej wydania a komisja Lekarska zmieniając pozytywne dla ubezpieczonego orzeczenie Lekarza Orzecznika nie dysponowała, jak wskazano w opinii lekarskiej z 9.08.2012 r., dokumentacją z badań rentgenowskich do przedłożenia której nie wzywano ubezpieczonego. Niewątpliwie uniemożliwiło to Komisji Lekarskiej właściwą ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego. Podkreślić trzeba, że zasadniczo nowe okoliczności w rozumieniu cyt.art. 477¹⁴ §4 k.p.c. to schorzenia istniejące przed wydaniem decyzji, lecz wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego i których nie oceniał ani lekarz orzecznik, ani komisja lekarska organu rentowego. Z art. 477⁹ § 21 k.p.c. i art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. wynikają obowiązki odpowiednio organu rentowego i sądu w razie pojawienia się "nowych okoliczności" dotyczących stanu zdrowia ubezpieczonego istniejącego przed wydaniem decyzji. W sytuacji, gdy tak rozumiane "nowości" ujawnione w odwołaniu dotyczą stanu zdrowia ubezpieczonego istniejącego przed wydaniem decyzji, to organ rentowy musi ją uchylić, przeprowadzić ponowną procedurę orzeczniczą i wydać nową decyzję. Jeśli ich ujawnienie nastąpi na etapie sądowego postępowania odwoławczego, obowiązek ten przechodzi na sąd pierwszej instancji. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22.08.2012 r. II AUz 80/12LEX nr 1216395). W wyroku z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie I UK 93/04 (OSNP 2005/16/254, M.P.Pr.-wkł. 2005/11/15) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczącej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oceny wymaga stan zdrowia ubezpieczonego z daty wydania decyzji, ale nie jest wyłączone wykazanie przesłanek nabycia świadczenia w oparciu o dowody uzyskane później, jeżeli potwierdzają one istnienie nieprzerwanej niezdolności do pracy obejmującej datę wydania decyzji. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że „Wprawdzie rozpoznanie sprawy rentowej z zakresu ubezpieczeń społecznych wymaga na ogół zbadania decyzji rentowej według wymagań dotyczących ustalenia i zweryfikowania ustawowych przesłanek uprawniających do nabycia renty z tytułu niezdolności do pracy według stanu zdrowia ubezpieczonego z daty wydania decyzji rentowej, to nie jest wyłączone dowodzenie wymaganych przesłanek ustawowych przysługiwania uprawnień rentowych w oparciu o dowody uzyskane później, jeżeli potwierdzają one przesłankę nieprzerwanej niezdolności do pracy obejmującej datę wydania zaskarżonej decyzji rentowej. Gdyby okazało się, że wstrzymanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy było bezzasadne, bo nastąpiło w okresie nieprzerwanego stanu niezdolności ubezpieczonego do pracy, to wynik postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych nie może pomijać deklaratorywnego charakteru prawnego decyzji o przyznaniu świadczenia rentowego, które przysługuje z mocy prawa po spełnieniu ustawowych przesłanek nabywania uprawnień rentowych. Konstytutywne (z mocy prawa) przysługiwanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wynikające z utrzymywania się stanu nieprzerwanej częściowej niezdolności do pracy, przekreśla legalność wstrzymania wypłaty świadczenia rentowego na podstawie deklaratoryjnej decyzji organu rentowego, która była obciążona potencjalnym błędem co do ustąpienia tego warunku przysługiwania uprawnień rentowych.”

W związku z tym, że stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ poprawie w dacie wydania decyzji przez organ rentowy, dzieląc przywołane wyżej orzeczenia Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji, bo nie wystąpiła w sprawie nowa okoliczność w rozumieniu art. 477¹⁴ §4 k.p.c. i orzekł merytorycznie.

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy z 27.06.2003 r. o rencie socjalnej, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Skoro naruszenie sprawności organizmu powstało u ubezpieczonego bezspornie w trakcie nauki w szkole, co potwierdził organ rentowy w pierwszej decyzji przyznającej rentę socjalną i jak wynika z opinii biegłych, którą Sąd podzielił, całkowita niezdolność do pracy ubezpieczonego trwa nadal, należy stwierdzić, że zostały w niniejszym przypadku spełnione wszystkie wymagane przesłanki do przyznania ubezpieczonemu renty socjalnej na dalszy okres. Fakt prowadzenia przez ubezpieczonego, przy pomocy ojca, działalności gospodarczej w ograniczonym zakresie, w celu uzyskania środków do życia i ochrony ubezpieczeniowej nie może stanowić przesłanki do oddalenia odwołania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

W pkt 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego nie były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żadanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego były dowody w postaci zdjęć rentgenowskich, wykonanych już po dacie wydania decyzji (potwierdzające stan zdrowia ubezpieczonego), do których organ rentowy nie mógł się wcześniej ustosunkować, wobec czego nie wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Ewa Milczarek